

Posudek magisterské diplomové práce
Bc. Eva Fryčová
Fenomén Parukářka
Fakulta humanitních studií University Karlovy
obor sociální a kulturní ekologie, 2022
aneb
Na názvu záleží

Úvod

Městská zeleň nejen z přírodovědného, ale celostního pohledu sociální a kulturní ekologie patří samozřejmě k vlajkovým, ale velmi obtížným tématům oboru. Jde o specifický multikriteriální problém založený i historicky, v němž se autorka nezabývá jen životním prostředím, ale všemi třemi, resp. čtyřmi pilíři udržitelného rozvoje a *udržitelností* jako takovou, a to v podmínkách dynamických změn přírody, společnosti i urbánních ekosystémů. Již v úvodu je možné konstatovat, že výsledek práce je úspěšný.

1. Obsahová stránka

Velmi podrobný, pečlivě a logicky strukturovaný obsah spolu s naopak stručným, ale pěkně formulovaným úvodem a abstraktem výborně orientuje čtenáře v tom, co jej při četbě potká; může tak sledovat teorii i výzkum už s informací o tom, jaký problém autorka řeší a jaké cíle sleduje.

Teoretická část začíná logicky tím, co je historicky i ontologicky prvotní, totiž přírodou. Jako výkladové koncepty pro přírodu samotnou i přírodu pro člověka je použito nejen již klasické miléniové členění statků a služeb ekosystémů, ale i jejich integrované hodnocení, bližší *konkrétnímu* prostředí a jeho využitelnosti společností. Následuje výklad dalších pojmů (ekosystém, zeleň atd.) a strategie udržitelného rozvoje se zdůrazněním lidského pilíře, nezbytného pro jednotlivé interpretace či konstrukty prostředí, a konečně definice veřejného prostoru. Teprve poté je dostatečně podrobně popsáno zájmové území počínaje historií a v plně dostatečném detailu tři developerké projekty v území.

Následující oddíl „Metodologie“ je vzhledem k formě případové studie a využití různých postupů sběru i interpretace různých typů dat poměrně rozsáhlý, ne však zbytečně. Autorka přesně vymezuje cíle práce, výzkumný problém i výzkumné otázky (hlavně pro polostandardizované rozhovory). Jasně rozlišuje rozhovory s laickou veřejností a expertní rozhovory a má pro ně připravené poněkud odlišné struktury, dobře popisuje způsoby interpretace dat (vhodně použité tři typy kódování), využívá předvýzkum. Podle dvou poněkud odlišných typologií mírně odlišně charakterizuje typ zvolené případové studie. Výtečně je využito zúčastněné pozorování (rytmus parku v různých časových měřítkách).

Hutná kapitola o etice výzkumu je doplněna vlastním formulářem informovaného souhlasu v příloze; že nejde jen o formalitu, dokazuje fakt, že v neobvyklé situaci, jež konfrontuje původní výzkumný záměr s možností poškodit výzkumný terén (respondenty) i zkoumaný terén (park Parukářka) po poradě s vedoucím práce vypustí rozhovor s druhým developerem ze tří, ale protože má podrobný rozhovor s prvním a plánovala jen dva, má „splněno“ a v rámci reflexe své pozice rozhodnutí korektně v textu zaznamená.

Podrobný a živý popis průběhu výzkumu s využitím různých typů terénních poznámek a samozřejmě terénního deníku poskytuje čtenáři nadstandard v podobě pravidelných dílčích „Shrnutí“.

Pěkně a s porozuměním je sepsána kapitola „Diskuse“. O „Závěru“ se zmíním podrobně v závěrečném hodnocení.

2. Práce s literaturou

K tak širokému tématu mohlo být jistě použito větší množství zdrojů a ani počet cizojazyčných není rozhodně omezen, což je jen částečně zaviněno tuzemským charakterem tématu. Zdroje jsou pečlivě a přehledně rozděleny do několika skupin, podle původu, nikoli dle obsahu; nechybí diplomová práce zpracovaná na oboru sociální a kulturní ekologie, Eva využívá i přednášek a prezentací. Vždy v textu bezpečně rozlišuje interpretaci, parafrázi a citaci, bez výjimky přesně dodržuje předepsanou citační normu a jasně odlišuje převzaté myšlenky od vlastního tvůrčího vkladu.

3. Formální stránka

Samozřejmě jsem se ve vlastním posudku přistihl při nadužívání adverbia „pečlivě“. Příčinou není chudoba mé slovní zásoby, ale všestranně způsob práce i výsledky autorky. Platí to i pro jazyk práce: buď byla provedena *pečlivá* jazyková korektura, nebo Eva vyniká výjimečně dobrou češtinou: mluvnicí i stylem. Práce je napsaná velmi kultivovaným jazykem, pochopitelně s potřebnou terminologickou přesností, ale přitom čtivě. Eva systematicky sleduje vždy hlavní myšlenku a dokáže se nerozptýlit ani v závěrečných celkových zjištěních. Nejen stylisticky, ale i mluvnicky by byl text rozhodně na nadprůměrné úrovni, nebyť relativně častých potíží s interpunkcí (jen příklady, čárka chybí, ale i čárka přebývá: „Tato studie zpracovaná Josefem Pleskotem a jeho AP atelierem, je poměrně rozsáhlým dokumentem, který...“ (str. 32); „Mimo výzkumný problém, bylo také zapotřebí...“ (str. 43); „V takové případové studii, je badatelovým cílem...“ (str. 47); „Z nezúčastněného pozorování, které jsem prováděla vyplývá...“ (str. 51) atd. Jedná se o jev pozoruhodný, protože jinak je v textu chyb a dokonce i pouhých překlepů skutečně nepatrné množství (např. „městkou“ [str. 73] – ale v poznámce pod čarou!).

Text má po přepočtu asi 93 hutné normostrany a optimálně tak naplňuje požadavek na rozsah absolventské práce na magisterské úrovni. Vedle povinných formálních náležitostí (srozumitelný a dobře shrnující abstrakt a klíčová slova česky i anglicky) obsahuje seznam obrázků účelně zařazených do textu s paginací, seznam zkratk, informovaný souhlas, strukturu rozhovorů, přepis nejilustrativnějšího rozhovoru a všechny ostatní funkčně v samostatném svazku. Potěší vlastnoručně pořízené a jednotně titulované fotografie.

V této diplomové práci je samozřejmostí i ověřený projekt a jeho dodržení.

Rovněž typografické zpracování je střízlivé a plně funkční.

4. Celkové hodnocení

Spolupráce s diplomantkou byla produktivní a potěšující. Nikdy nebyla pasivní, sama si volila tempo (nikoli postup) práce, vždy měla dobře připravené dotazy k poradě a problémy k řešení. Dokázala také (takřka) všechny návrhy a podněty realizovat, nikoli však mechanicky; výjimečně jsme se dostali i do bouřlivějších diskusí, po nichž jsem s napětím sledoval, jak se výsledek projeví. Při hodnocení výsledku práce je nutné zdůraznit dvě charakteristiky.

Jedná se o velmi pěkně zpracovanou případovou studii počínaje bohatstvím vlastnoručně pořízených nebo prostudovaných dat včetně několika studií a (strategických) plánů a podkladů úřadu městské části (všechna potřebná čísla jsou snadno k dohledání přímo

v textu), tedy o skutečně syntetickou komplexní práci, která dobře propojuje výzkum městské přírody a společnosti, aniž by autorka trpěla potřebou zdůrazňovat školní znalosti – např. principy strategie udržitelného rozvoje se v práci objevují zcela organicky. Výzkum i text zahrnuje celou škálu odborností od přírodovědných přes ekonomické a územní plánování až k jednotlivým sociologickým konceptům. Práce tak svým tématem i hledáním souvislostí velmi zdařile reprezentuje obor sociální a kulturní ekologie a možný synergický efekt.

Po všech přednostech práce a textu a vší (zasloužené) chvále následuje *maličký* antiklimax v podobě Závěru. Dílo nese lákavý titul „Fenomén Parukářka“, ale závěr tuto maximu zcela nenaplní. Je velmi pečlivý, podrobný, dokonale a úzkostlivě ukotvený v datech; obsahuje vyváženě přírodní faktory území, rozvojové záměry, rizika a možnosti; dočteme se o vzpomínkách i citových vazbách uživatelů k místu i, a to popis graduje, o tom, že park je „multidimenzionálním prostorem, jenž je naplněn nejrozmanitějšími konstrukty významů a hodnotami, které mu připisují jeho uživatelé, a to právě proto, že je zde zachován původní přirozený charakter tohoto území, jenž umožňuje každému návštěvníkovi uchopit jej svým vlastním způsobem.“ (str. 86). Přesné! Ale stále trochu jen popisné... Opakuji: popis je skutečně úplný a velmi pěkně stylizovaný, postupně směřuje k zobecnování a obsahuje i sousloví „genius loci“. To, co trochu chybí, je *výkřik, zobecnění, metafora, poiésis*...

Cítím tři důvody: jedním by mohl být spěch při dokončování práce – ale Eva měla svůj čas dobře rozvržen. Druhým je nedostatek zkušeností: interpretace je v kvalitativním výzkumu (a případová studie na tom nic nemění, naopak) velmi náročnou činností a vyžaduje nejen data a erudici, ale i kontextový a konceptuální nadhled; a třetí důvod se zkušeností úzce souvisí. Je to *nedostatek odvahy* formulovat něco a nějak, *co by zdánlivě nemuselo být vědou*. To, co by nikoli popsalo, ale spíš *trefilo*, metaforicky označilo *jedinečnost* jevu, výjimečnost, naléhavost „Fenoménu Parukářka“.

Jako autor mnoha již posudků mohu si odvalu dovolit, dokonce i při formulaci **závěrečné otázky k obhajobě**. Evo, jako místní patriotka, milovnice Prahy, Žižkova a Parukářky, co je pro Vás Parukářka? Před výzkumem – a po výzkumu? **Nebojte se – odvažte se!!**

A ať odpovíte jakkoli, za nesmírně zajímavá shromážděná data, náročnou komplexnost práce, příkladně pečlivé zpracování s přesvědčením navrhuji za tuto protovědeckou premiéru hodnocení **výborně** s bodovým hodnocením 16 až 18 bodů – inu, v závislosti na výkonu u obhajoby a v závislosti na odpovědi na položenou otázku...

Troja 7. června 2022

PhDr. Ivan Rynda

„Copak je po jméně? Co rúží zvou, i zváno jinak vonělo by stejně.“

William Shakespeare: Romeo a Julie. Scéna 2: Zahrada Capuletova. Překlad Erik Adolf Saudek.

Kdyby se práce jmenovala „**Park Parukářka: případová studie**“, asi by o hodnocení Závěru a klasifikaci nebylo pochyby...